

ki so se dogodili na ulici, so slovanski dijaki spoznali, da niso varni življenja. Z ozirom na to so šli dne 13. t. m. zjutraj na policijo, kjer so prosili za orožne liste, da bi se v slučaju potrebe lahko branili pred tolovajskimi napadi. Policija prošnji slovanskih dijakov ni ugodila, vsled česar je Italijanom pogum še bolj zrastle. Popoldne ob 3. uri je napravila policija pred „Revolto“ velik kordon, ker je bilo jasno, da bo došlo vsled izzivanja italijanskih dijakov do izgrediv. Kljub izzivanju so ostali slovanski dijaki, ki jih je bilo 25, mirni. Italijanskih dijakov je bilo še enkrat več. Ko so Italijani videli, da se slovanski dijaki počejo spustiti v pretep, so poklicali na pomoč z ulice Sv. Frančiška italijansko fakinažo. Fakini so se seveda rađe volje odzvali vabilu „kulturnih“ sorojakov, naskočili so s silo policijski kordon, ga prodrli in udrli skozi stranska vrata v šolske sobe „Revolte“. Ko so italijanski dijaki videli, da jih je s fakini vred precejšnje število, so besno naskočili mirne slovanske dijake in začeli po njih udrihati z železom in ckovanimi palicami. Došlo je do hudega pretepa, v katerem so bili takoj izpočetka ranjeni 4 Hrvatje, ki so bili vsi oblitni s krvjo. Slovanski dijaki so se seveda branili napram besnosti italijanske fakinaže, kar je dalo povod Italijanom, da so še z večjo silo pritisnili na nje. Na ulici pred „Revolto“ je bila zbrana velika množica ljudstva, ki je pričakovala izredov. Iz sobe se je čulo veliko vpitje in hrup, naenkrat pa so zadoneli tudi klici na pomoč. Bili so slovanski dijaki, ki so, napadeni od fakinaže, klicali na pomoč. V tem hipu so se začeli tudi streljati iz revolverjev. Policija, ki je mirno poslušala na cesti razgrajanje v šoli, je nato udrila v šolo. V šoli so bili ranjeni štirje Hrvatje, in sicer od palic, in 1 Italijan. Policija je aretirala 7 dijakov. Nato so prišli tudi zdravniki, ki so obvezali ranjence. Lahi se igrajo z ognjem. Razburjenje, ki se po polastilo slovanske, zlasti pa hrvaške javnosti, bo nepopisno. Lahi bodo dobili za to nestrpnost plačilo, da je bodo pomnili. Če je dozdej še bil kak Jugoslovan, ki se za Trst ni zanimal, ga odslej nič več ne bo! Kakor se nam poroča, se je radi izgrediv pouk na „Revolto“ ustavil, zavod zatvoril ter se vršijo preiskave.

— **Češko.** Krivda načelnika državnozbornskega kluba češke radikalne stranke, dr. Šviha, da je bil v zvezi s policijo, oziroma vlado, in ji izdajal tajnosti lastne stranke, pa tudi druge, če jih je izvedel, se je dokazala. Narodno-socialna stranka mu je ukazala odložiti državnozbornski mandat. Šviha tega noče storiti. Odpotoval je preko Trsta v Dalmacijo. Kdaj in če bo prišlo do razprave, ni gotovo; med tem je že tudi Švihov zagovornik odložil zastopstvo, ker se je prepiral o njegovi krivdi. Šviha je že prosil, da se ga kot okrajnega sodnika upokoji. Žalostno, da se dobe voditelji najradikalnejših narodnih strank, ki se dajo od vlade podkupovati. Sicer pa je Šviha pravcata rastlina, ki je zrastle na mlakužnih tleh svobodomiselnosti. Ko se je nesreča zgodila nad njegovo glavo, je svojemu svobodomiselnstvu dal duška z besedami: „Jaz ne verujem na Boga, toda če je pravica na svetu, bom dokazal svojo nedolžnost“. Na Češkem je, kakor znano, svobodomiselni duh zelo razširjen. Žal, da se po vseučiliški liberalni mladini, ki študira v Pragi, širi tudi v naše kraje. — Poroča se tudi, da je dr. Šviha vohunil za vlado tudi med delavci-rudarji, med katerimi je mnogo anarhistov, ter policiji izročil več ovadb.

— **Ogrsko.** Madžari, vsaj nekateri, so vendar začeli treznejše misliti. Tako je v seji ogrske državne zbornice dne 13. t. m. opozicionalni poslanec grof Karoly izjavil, da je potrebno, da se mladina drugih narodnosti vsaj krščanski nauk uči v svojem materinem jeziku. Kdaj bodo neki naši Nemci, ki mučijo slovenske otroke v šulferajnskih mučilnicah, prišli do tega spoznanja. — Madžari so zopet si prilastili kos hrvaške zemlje. V Reki so proglasili del obrežja za madžarsko last in se ta kos odpiše od Hrvatske. Madžari postajajo vedno bolj predrzni, Hrvatje pa jim narej tlačanijo.

— **Črna Gora.** Na prelazu Metalka na hercegovsko-črnogorski meji, je prišlo dne 8. marca do krvavega spopada med avstrijsko in črnogorsko mejno stražo; avstrijska straža je streljala in sta bila 2 Črnogorci ubita, 4 pa ranjeni. Ta slučaj se je zgodil sledeče: Ob meji stoji na avstrijskih tleh nekdanja turška stražnica. Črnogorski poveljnik je obvestil avstrijskega častnika, da je stražnica črnogorska last in da ne bo pripustil, da bi jo zasedli avstrijski vojaki. Črnogorci so dne 8. marca sami zasedli dotično postojanko. Ker se niso umaknili, ko so bili pozvani, so začeli od obeh strani padati streljati. Po kratkem boju so Črnogorci zapustili stražnico. Imeli so 2 mrtva, 2 težko in več lahko ranjenih. Radi tega spopada je nastalo med Črno Goro in Avstrijo zopet napeto razmerje. Kdo ima prav, bo določila sporna komisija.

— **Bolgarija.** Kakor znano, je car Ferdinand po vojski s Srbijo in Grčijo, oziroma Rumunijo, v poznem poletju lanskega leta poveril vlado Radoslavovi stranki, ki zastopa v zunanji politiki Avstriji prijazno smer, dočim so preje vladali Rusiji prijazni narodnjaki, ki se imenujejo po svojem voditelju tudi Gešovisti. Pri volitvah za sobranje, katere se vrše po „poročcu“ (razmerju) in jih je Radoslavov razpisal lanske leto sredi decembra, pa vlada ni dobila večine, dasi so bili rusofili (narodnjaki in cankovisti) občutno poraženi, narastli pa so agrarci in socialisti, ki so za mirno politiko, ter demokrati (Malinov), ki so tudi hudi opozicionalci. Vlada je zato sobranje razpustila in vrhu tega proglasila v novoosvojenih kra-

jih čez 30 novih mandatov, katere je upala vsled pomoči Makedoncev in muslimanov vse dobiti. Volitve so se vršile dne 6. marca t. l. in je izid zdaj kolikor toliko znan. Vlada je dobila 11 glasov večine. Ali bo mogoče s to primerno majhno večino vladati, je vprašanje. Najbrže vladi zopet ne bo drugega kazalo kakor skušati z opozicijo potom koalicijskega ministrstva skupaj vladati, to je, vsaj z nekaterimi strankami opozicije. Agrarna stranka se je zopet sijajno držala, zelo so pa padli socialisti, dočim so demokrati (Malinov) zelo narastli, rusofili so le neznatno poskočili. Posebno se položaj v Bolgariji s temi volitvami ni izpremenil. Izid je približno sledeči: Vlada 128 (1913. leta 95; več 33, torej toliko več, kolikor je novih mandatov v Traciji in Makedoniji; agrarci 51 (1913. leta 48; več 3); socialisti 22 (1913. leta 36; — 14); narodnjaki (Gešov) 7 (1913. leta 5; več 2); cankovisti (Danjev) 3 (1913. leta 1; več 2); radikalci 5 (1913. leta 5); demokrati (Malinov) 26 (1913. leta 14; več 12). Po zadnjem poročilu je opozicija dobila še 3 poslance, torej vsega skupaj 117. Solija je volila protivladno. Kakor se vidi, bo treba zopet najbolj računati s knetsko stranko, ki šteje skoraj polovico vse opozicije. Z ozirom na notranjo in zunanjo politiko vlade uspeh volitev ni absolutno slab. Vlada bi se, ako bi imela pretežno večino, lahko zaletela, tako pa bo imela močno kontrolo. Agrarci niso brezpogojno rusofili, ampak so za mirovno politiko in gospodarske spremembe, kar je za Bolgarijo v sedanjih razmerah dobro. — V soboto, dne 4. t. m., se je v Soliji začela sodna razprava proti bolgarskim generalom, katerim se očita, da so vodili zadnjo vojsko izrecno v škodo domovini. Obrajava bo trajala več dni.

— **Rusija.** Zadnji čas so nekateri listi poročali, da je razmerje med Avstrijo in Rusijo vse drugo, samo prijateljsko ne. Slišali so se celo glasovi, da Rusija ob avstrijski meji pomnožuje svoje vojne čete, da med avstrijskimi Rusini tajno podpihuje protiaustrijsko gibanje. Pred nekaj dnevi pa je izjavil ruski ministrski predsednik Sasonov, da je razmerje med obema državama zadnji čas popolnoma dobro in da je izključeno, da bi prišlo do vojske med Rusijo in Avstrijo. Ta državnik je izjavil, da je sicer Rusija sedaj popolnoma zacelila rane, ki so ji bile vsekane po japonski vojski in da se ne boji stopiti v bojni ples s kako sosednjo državo, če bi to zahtevale koristi Rusije. Domneva se, da je Sasonov s tem mislil Nemčijo. Čudno je, da nemški listi, posebno oni v Nemčiji, nalašče pišejo, da so prijateljski odnosi med Avstrijo in Rusijo od dneva do dneva hladnejši. To delajo Nemci nalašče, da bi Rusijo v Avstriji zasovražili. Že vedo, kaj delajo! — V ruskih vladnih krogih se misli na to, da bi se odpravilo znanu prognanstvo v Sibirijo. V Rusiji namreč večje, posebno politične hudodelce, pošljejo v daljno ledeno Sibirijo v prognanstvo. Ta kaznen je na Ruskem najhujša.

— **Nemčija.** Iz Berolina se poroča: Cesar Viljem se pelje čez Dunaj, kjer ostane nekaj ur, v Trst, kjer obišče v Miramaru nadvojvodo prestolonaslednika Franc Ferdinanda. Od tu se odpelje v Benetke, kjer obišče laškega kralja Viktorja Emanuela. V Benetkah ostane več dni. Iz Benetk se odpelje na Krk, kamor se za njim pripelje tudi nemška cesarica. — Dne 13. t. m. je razpravljala nemški državni zbor o interpelaciji „centra“ radi dvoboja v Mecu, kjer je en častnik drugega ustrelil. Vojni minister Falkenhayn pravi, da ni bilo vse pri dvoboju v Mecu v redu. Dvoboji se ne dogajajo samo v armadi in mornarici, marveč tudi v drugih krogih. Le postavodaja se ne more proti dvoboju boriti. Delati hoče na to, da se dvoboji omeje, a s prepovedjo bi se ne dosegli uspehi rad častnih nazorov. Dvoboji se bodo v vzgojo častnikov v duhu pravega viteštva in krščanske npravnosti omejili. Haase (soc. dem.) zahteva, da naj se dvoboji prepove. Narodni liberalce Calger predlaga, da naj se izda določilo, da kdor koga razžali, ni več sposoben, dati zadoščenje. Konservativce Westarp izjavi, da nasprotuje dvoboj proti božjim in človeškim postavam. Častno sodstvo pa spada v cesarjevo oblast. Dr. Spahn (centrum) zahteva, uplivati na to, da se bodo častniki tako obnašali, da dvobojev ne bo. — V Nemčiji so še vedno razburjeni duhovji, ker prihajajo dan za dnem glasovi iz Rusije, da se ta mogočna država pridno oborožuje in pripravlja na krvavi ples s svojim nemškim sosedom.

— **Angleško.** Ta država ima hudo ženstvo. Že leta in leta se bori del Angležinj za dosego volilne pravice, kakor jo posedujejo možki. Posebno krepko in celo s silo deluje voditeljica ženskega gibanja, gospa Pankhurst. Priredila je že veliko število burnih shodov in izgrediv. Dne 9. marca pa jo je policija prijela na nekem shodu ravno, ko je govorila hujskajoč govor proti vladi. Nastal je pravi tepež med policijo in razburjenim ženstvom, ki je svojo voditeljico z vsemi sredstvi branilo. Padali so streljati in batine. Se-le, ko je prišlo vojaštvo na pomoč, je policija hude ženske premagala. Zdravniki so obvezali 20 ženskam rane, ki so jih dobile.

— **Afrika.** Italijani se morajo v Tripolisu neprestano boriti. List „Agenzia Stefani“ poroča, da so blizu Zoetina 11. t. m. okoli 2. ure ponoči napadli ustaši tabor laške kolone Latini. Sovražnik je štel 1500—2000 mož. Lahi so zagnali sovražnika s silnim protinapadom v beg. Ob 4. uri zjutraj je kolona zopet odbila močne vstaške čete. Na bojišču so našli 263 sovražnikov mrtvih, Lahi so izgubili 2 častnika in 43 mož, ranjenih je bilo 9 častnikov in 100 mož. — Izvenitalijanski listi pa poročajo, da so bili Italijani v zadnjem tednu parkrat pobitani tepeni.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

22. Nedelja, 4. postna (sredpostna). — (Nedeljski evangelijski Jezus nasiti 5000 mož. Jan. 6, 1—15.)
23. Ponedeljek, Viktorijan.
24. Torek, Gabrijel, nadangel.
25. Sreda, Oznanjenje Marije Device.
26. Četrtek, Emanuel, muč.
27. Petek, Rupert, šk.
28. Sobota, Janez Kap.

* † **Dekan Jakob Caf.** V petek, dne 13. marca, je pri Sv. Tomažu blizu Ormoža umrl vč. g. Jakob Caf, dekan velikonedeljske dekanije. Rajni je bil rojen dne 3. maja 1849 pri Sv. Rupertu v Slov. gor. V mašnika je bil posvečen dne 27. junija 1873. Pastiral je kot kaplan od l. 1874 do 1876 v Vuzenici, kot drugi kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru od 20. junija 1876 do 31. maja 1878, istotam kot prvi kaplan od 1. junija 1878 do 31. marca 1891. Tega leta je bil imenovan za župnika pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji; 4 leta pozneje, dne 28. novembra 1895, je postal dekan velikonedeljske dekanije. Leta 1897 je bil imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetovaleca. Rajni je bil blaga duša, vzgleden duhovnik, vnet za vsako pošteno in dobro stvar. Našo mladinsko, društveno in politično organizacijo je blagi pokojnik še tudi na stare dni krepko in velikodušno podpiral. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 16. marca. — Svetila mu večna luč!

Iz učit. službe. Za nadučitelja v Apačah je imenovan učitelj Ernest Jager. — Učiteljica ročnih del v Orešjem Ljudmila Moric je imenovana za učiteljico ročnih del pri Sv. Petru pod Sv. gorami. — Tea Debelak je imenovana za učiteljico v Šmarju pri Jelšah. — Stalni učitelj v Slivnici Leon Dobnik je imenovan za učitelja na Ponikvi ob južni železnici. — Nadučitelj pri Sv. Kungoti na Pohorju Matevž Žgajner je imenovan za nadučitelja v Blagovni.

Iz poštne službe. Poštar Mihael Straus v Križevcih na Stajerskem je premeščen na lastno prošnjo za poštarja v Rajhenburg.

* **Umril** je na Ponikvi ob južni železnici 10. t. m., spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v 86. letu svoje starosti g. Jožef Vrečko, oče deželnega poslanca Vrečka. N. v m. p.!

* **Papež obsodil liberalne nauke.** Že papež Pij VI. je obsodil nauke, ki jih širijo liberalci, kot nevarne Cerkv in redu. Proti liberalnim modrijanom se je oglašil v svojem pismu, v katerem pravi: „Ko so ti pogubni modrijani vsepovsod zanesli temo brezboštva in iztrgali ljudem vero iz srca, skušajo tudi pretepati vse vezi, ki ljudi med seboj in vladajočimi vežejo. Glasno kričijo v svet, da je človek rojen svoboden, in ponavljajo brez prestanka, da ni nobeni katerikoli oblasti podvržen. Da je sedanja družba množica nevednih ljudi, ki leže pri nogah duhovnikov, ki jih sleparijo v njihovi neumnosti, in kraljev, ki jih tlačijo. Kdo ne uvidi, da ogrožajo te velikanske zmote in druge take prismojenosti, ki jih s tako spretnostjo prikrivajo, red in varnost? Ti brezbožni nauki so za duše, s krvjo Kristusovo odkupljene, tem nevarnejši, čim bolj razjedajo na svetu vse, kar je zdravega, in se utihotapljuje celo v svetišču.“ — Ali ne govore tudi naši liberalci skoro ravno tak jezik in ne ponavljajo skoro istih prismojenosti, proti katerim se je že Pij VI. oglašil v svoji poslanici na tedanji krščanski svet? Ali liberalne zmote niso utihnile in so rastle skozi celo 18. stoletje, prav kakor plevel, ki vedno raste, če ga tudi stokrat izpulíš. Zato so bili rimski papeži tudi vedno primorani braniti Cerkev pred liberalnimi zmotami in opozarjati krščanski svet pred pogubnostjo teh ljudi. Liberalizem so nadalje obsodili, Pij VII. l. 1821., Leon XII. l. 1826., Gregor XVI. leta 1832., Pij IX. leta 1846., 1865., Leon XIII. l. 1884. Proti tem zmotnim in goljufivim naukom je Leon XIII. priporočal v svojih poslanicah in pismih na krščansko ljudstvo sledeča obrambna sredstva: edinstvo katoličanstva med seboj, tesno zvezo ljudstva s školi in glavarjem Cerkve, pogumno javno in skupno izpovedanje in priznanje katoliških načel na katoliških shodih, pravo krščansko družinsko življenje, dobro vzgojo otrok, izrabo državljanskih pravic, katoliška društva in katoliško časopisje. Zlasti je povdarjal katoliško organizacijo in snovanje katoliških strank. Katoličani naj se združujejo v katoliške politične stranke, ki naj branijo proti liberalnim pogubnim naukom pravice ljudstva in Cerkve.

* **Zalostinke pojejo.** Slovenci liberalci na Stajerskem čutijo, da se jim bliža zadnja ura. V „Slov. Narodu“ so si že začeli peti posmrtnice. V št. 60. pišejo: „Naprednjaki smo sedaj povsod v manjšini in vsled tega imamo malo vpliva na vlado, pa tudi malo ugleda napram našim narodnim nasprotnikom... Naprednjaki smo prestabi... Polotava se nas apatija (brezbrižnost) in gnjus do vsakega javnega dela...“ Tone solnce, tone za večerne gore, pravi Gregorčič.

* **Zalostni pojavi med učiteljstvom.** Zavarujemo se, kakor da bi hoteli celemu učiteljskemu stanu kaj očitati, toda kot časniki imamo dolžnost, slovensko javnost opozarjati na vse pojave, ki so zvezani z njegovo srečo in nesrečo. Ni še dolgo, kar smo obžalovali, da sta učitelja Robnik (soustanovitelj Narodne stranke) in Moder zapustila slovenske vrste, moramo že zopet javiti novo izgubo. Prej navdušen slovenski učitelj Maks Smole se je uvrstil med nemško misleče učitelje. V znak tega prestopa se je dal voliti za predsednika nemškega Sulferajna v Račah. Vedno večja postaja galerija bližnjih slovanskih učiteljev. Sedu v

Št. Ilju, Spende na Ščavnici, Šac in Moge v Št. Lovrenou, Alič v Smarjeti, Breznik v Ceršaku itd. Imenovani so vzeči samo iz mariborskega glavarstva. Kmetje in delavci postajajo vedno bolj narodni, gospoda pa se izgublja.

* Soštanjska posojilnica je imela v četrtek občni zbor. Liberalci v „Slovenskem Narodu“ grdo napadajo poslanca dr. Verstovška, ker je prišel na shod in pojasnil kmetom bilanco, katero je predložila celjska liberalna Zveza. Liberalci se hudujejo, da sta pomagala poslanec dr. Verstovšek in nadrevizor Pušenjak kmetom in jima odkrito povedala, kako da stoji stvar. Radi bi bili videli Celjani, da bi bil občni zbor kar potrdil njih početje kakor je žalibog svoj čas potrdil nakup nesrečne dunajske hiše. Kmetje so bili zelo vznemirjeni in Celjani so morali več bridkih slišati. Zakaj niso prišli v Soštanj govoriti dr. Kukovec, Stibler in dr. Božič, ki govorijo v Rajhenburgu in Zalcu o zaslugah za Soštanjko posojilnico? Poslanec dr. Verstovšek in nadrevizor Pušenjak sta bila naprošena od združnikov ter pooblaščenca, zastopati na občnem zboru koristi kmetov. Razložila sta tudi stvarno celo delovanje na podlagi bilance, katere niso odobrili združniki. Proti izvajanju obeh se niti eden ni oglasil; če nista pravilno nastopala, zakaj ju ni popravil zastopnik Zveze iz Celja, gospod Kunej, ki je molčal kot grob? Sveda liberalci bi bili radi imeli, da bi tudi zastopniki Kmečke Zveze delovali proti kmetom, kakor to razumejo liberalni advokati.

* V nemškem tabornu. Odlični agitator mariborskega nemštva, g. Muség, je okrivljen, da je pri zlatinarju Ilgerju vlomil in ukradel zlatnine v vrednosti okoli 20.000 K. — Nadstražnik mariborske policije, g. Kusmanek, kateri je imel posebno strogo oko za rdeče srajce naših Orlov, je okrivljen tatvine v javni trafiki. Zadeva nemškega voditelja Wastiana, katerega zasleduje državno pravdnštvo radi tatvine, še tudi ni rešena.

* Kjer delo, tam -- silajna zmaga. Iz Loke pri Zidanem Mostu nam prihaja vesela vest: Pri občinskih volitvah za III. razred dne 14. sušca so zmagali pristaši Kmečke Zveze z veliko večino nad rdečkarji in liberalci. Ko je bila volitev razpisana, so si socialni dem. samostojno postavili svoje kandidate brez liberalcev, ki se sami sebe imenujejo „narodnjake“ ali „naprednjake“. Liberalci, vrženi od svojih prejšnjih zaveznikov, so se ponudili Kmečki Zvezi in kričali, da je treba skupnega nastopa proti „nemčurjem“, dasiravno so prejšnja leta ravno s tistimi socialnimi demokrati vkup držali, katere so zdaj nazivali nemčurje. Kmečka Zveza je pa take značajne odklonila. In glejte, stara liberalna ljubezen do socialnih demokratov se je zopet oglasila, in zadnje dni pred volitvijo so z veliko naglico hoteli delati zmešnjavo s tem, da so kandidirali 4 socialne demokrate in 4 naše. — Vendar niso nič dosegli. Naši so bili trdni kot skala; 172 naših glasovnic se je glasilo z vsemi 12 kandidati popolnoma enoglasno. Dobili so Kajtna Ivan, Koritnik Jur, in Mlinar Ivan po 225 glasov, Vehovec Ivan 219, Kacjan 199, Blatnik 193, Koren 192, Jug 184, namestniki od 196—225 glasov. Socialni demokrati in „narodnjaki“ pa od 93—142 glasov. Vsi dobro misleči prebivalci se veselijo te lepe zmage. Drugi razred je tudi v rokah Kmečke Zveze še od lani, prvi razred pa je za zdaj še nemški, vendar upamo, da ne bo dolgo, ker se je marsikaj izpremenilo v teku leta. Liberalci najbolj pametno storijo, če so lepo pri miru, še bolj pametno pa bo, če se pridružijo katoliški Kmečki Zvezi, in tistim glavnim hujšakcem, ki so jih zapeljali v liberalno zmotu, za vselej vrata in figo pokazujejo. Slava pa vrlim volilcem, ki se niso dali nič premetiti od liberalnih in demokratskih spletkarjev! (Našim vrlim pristašem in čitateljem v Loki iskreno častita k veličastni zmagi — uredništvo „Slov. Gospodarja“.)

* Oficirji za nemški Sulferaj. Dobili smo iz Rač sleden dopis: „Članek z dne 19. februarja t. l. z napisom: „Oficirji za nemški Sulferaj“, je neresničen; res pa je, da so komandant, vojaški živinozdravnik in kadet žrebčarne obiskali, odzivaje se vabilu, proti plačilu vstopnine, veselico nemškega Sulferajja. — Fischer, I. r.“ — Popravek sicer ne odgovarja zahtevam tiskovnega zakona, a priobčujemo ga, ker se v popravku naravnost priznava, da se celo e. kr. častniki udeležujejo slavnosti društev, ki imajo namen, delovati proti Slovincem.

* Državni zbor odgoden. Že v uvodnem članku smo povdarjali, da skoro gotovo državni zbor ne bo deloval. V torek, dne 17. marca, bi naj bila zopet seja. A do seje ni prišlo, ker je ministrski predsednik že poprej naznanil predsedniku državnega zbora, da, pooblaščen po vladarju, odgodi s 16. marcem državni zbor. Čehi in Nemci so imeli dne 16. t. m. skupno posvetovanje glede sporazuma. Čehi so izjavili, da dovolijo delo v državnem zboru le tedaj, če se izvršijo deželnozborske volitve na Češkem in bi Nemci pripustili tudi sestavo deželnega odbora ter bi se sedanja upravna komisija opustila. Nemci pa so ostali kakor vedno, trmoglavni; češka obstrukcija bi se bila nadaljevala, zato je vlada raje poslala poslanca — domov.

Na delo! Mnogo je podružnic Slovenske Straže, ki krasno delujejo in uživajo vsled tega obče priznan sloves. Ali koliko jih je žalibog, ki malodane spijo in so, kakor da jih ne bi bilo. Ali ni to žalostno, če ni življenja, če ni gibanja, kjer bi to moralo biti? Ali ne zahteva tega naša vest, ali ne gori v našem srcu večna ljubezen do rodne grude? V župnijah, kjer pa še ne more delovati Slovenska Straža, tam narodni delavci skupno z združenimi močmi vsi

na delo, na čelo si postavite moža preddelavca in ustanovite takoj podružnico Slovenske Straže. Naj bodo nam vzgled Kranjci, ki so zopet ustanovili novi 2 podružnici, namreč v Podlipi pri Vrhniki in v Nabrežini! V nas samih je rešitev slovenskega doma, v nas samih odločitev usode slovenskega rodu!

* Kako delujejo nemške mladeniške zveze na Češkem? Češki Nemci imajo dobro razvito mladeniško organizacijo. Iz letošnjega letnega poročila posname-mo, da so mladeniške zveze posebno skrbele za gospodarsko izobrazbo svojih članov. V poletnem času so prirejale skupne izlete na vzorne kmetije, kmetijske šole itd. Taki izleti več izdajo kot debela knjiga ali še tako lepo prednašan govor. Mladeniči sami vidijo na vzorno urejenih posestvih, kaj se lahko doseže, če se na posestvu napredno gospodarji. Slovenske mladeniške zveze, posnemajte!

* Jugoslov. Strokovna Zveza, kakor se imenuje slovensko-katoliška delavska organizacija, je izdala poročilo o delu v preteklem letu 1913. Samo na Štajerskem je imela J. S. Z. okoli 50 javnih predavanj. Plačilnic, oziroma skupin, ima Zveza pri nas okoli 30. Štajersko okrožje ima lastnega tajnika v Mariboru. Tudi v delavski organizaciji storijo naši voditelji svojo dolžnost. Lepo je gledati, kako se zadnja leta tiho in mirno, a nenavadno krepko, razvijajo različne naše organizacije. Mi gremo naprej! Ta vsklik je danes bolj upravičen kakor poprej kedaj.

* Za kmečke pravice. V Sleziји obstoji taka kmetijska družba kot pri nas na Štajerskem, v kateri so pa imeli Nemci vedno večino. Slovani (Čehi in Poljaki) so že leta in leta zahtevali, naj se kmetijska družba razdeli na 3 oddelke (sekcije). V deželnem zboru je prejšnji teden prišla stvar v razpravo. Sklenilo se je, da se namesto kmetijske družbe upeljuje 3 oddelki kulturnega sveta, in sicer češki, poljski in nemški. Tudi večina nemških poslancev je glasovala za predlog. Kedaj bodo neki štajerski Nemci prišli do prepričanja, da je pravično in pošteno, da se naša kmetijska družba razdeli v slovenski in nemški oddelki?

* Za ohranitev kmečkega stanu. Zelo umesten in pameten predlog so vložile v pruskem deželnem zboru nekatere stranke. Predlog zahteva, da naj da vlada 300 milijonov mark za to, da nakupijo za pridne kmečke delavce in posle mala zemljišča in se jim ista pod ugodnimi pogoji odstopijo. Predloga pravi, da se hoče s tem zabraniti beg delavskih moči z dežele v mesta. Glavni pogoj, da dobi delavec ali posej od države posestvo, je, da je vsaj 5 let od vstevšega 20. leta služil ali delal pri kakem kmečkem gospodarju. Ako ne bi bil glavni namen tega predloga, da se naseli med Poljaki nemški živelj, bi bila taka postava za kmečki stan gotovo zelo dobra. A dobri Nemci imajo pri tem hudobni namen in hočejo spraviti na ta način med Poljake čim več Nemcev.

* Mož postave -- grešen prijatelj smodk. Kakor poroča nemški list „Grazer Volksblatt“, je policijski nadstražnik Kussmann v Mariboru, izvršil v neki prodajalni tobaka na Koroški cesti tatvino. Izvemo pa, da se to ni zgodilo tokrat prvič, ampak opetovano na sledeči način: Kussmann je hodil v prodajalno, se naslanjal na omaro, kjer se nahaja tobak, v desnici držal časopis in na glas čital, z levico pa je hitro izmaknil najboljši tobak in ga brzo vtaknil v žep. Ker je pa prodajalka po odhodu vedno zapazila pomanjkanje, sklenila je to pot paziti na policaja. In res, dobila ga je, ko je začel ponavljati svojo sladko navadico. Mož pravice je takoj priznal svojo slabo lastnost. Odpuščen je bil iz službe. Ta Kussmann je bil baje v službi jako trd nasproti svojim podložnikom in ni poznal nikakih ozirov. Ravno tako se mu je vrnilo; kajti kakor se posojuje, tako se vračuje. Če se še pomisli, da je dotična prodajalka vdova, ki samo s prodajanjem tobaka preživlja sebe in štiri nepréskrbljene otroke, vidimo veliko brezčutnost in brezobzirnost moža, ki je poklican ne samo delati red, ampak celo paziti, kako se isti izvršuje. — Dodatno se še poroča v zgoraj imenovanem listu, da Kussmann ni samo v trafiki v Koroški ulici si na nedovoljen način prilastil line smodke, ampak da je tudi v drugih tobakarnah izvrševal isto opravilo. Trafikantinja Živko, ki ima svojo prodajalno blizu policijske stražnice, na oglu Meljske in Tegetthof-ove ceste, je izjavila, da ji je po Kussmannovih obiskih zmanjkalo tekem časa za čez 50 K smodk in tobaka. Naznaniti pa te zadeve ni marala, ker se je bala raznih neprijetnosti. Tudi v neki gostilni je po Kussmannu izginilo nekaj smodk. Čudno je, da je bil ta mož, ki je nekdanj služil celo kot orožnik, pred časom priporočen na najvišjem mestu v odlikovanju.

* Turk je postal katoličan. Iz mohamedanske vere v katoliško je prestopil pri Sv. Petru v Ljubljani 33letni delavec Atif Sadibašič. Več mesecev ga je pripravljala g. župnik J. Petrič in ga v nedeljo, dne 22. m. m. krstil. Pri krstu je Sadibašič dobil ime Adolff. Takoj po krstu je prejel sv. obhajilo, nato pa je bil poročen z vdovo Alojzijo Lah, roj. Vektoraz.

* Konec „kmečkega strahu“. — Volk ustreljen. Iz Wolfsberga na Koroškem je prišlo poročilo, da je „kmečki strah“ uničen. Našli so ga lovci v takozvanem Waldsteingrabnu blizu štajerske meje na Golici. Zadni strel mu je dal ravnatelj papirnice, g. M. Diamand. Takoj, ko se je izvedelo, da biva zver med štajerskimi in koroškimi alpami, so se podali spretni lovci na lov. Vsi v urni naglici mobilizirani lovci so korakali hlabro na Golico in takoj našli sledi. Prejšnjo sredo ob 4. uri popoldne je opazil zver najbolj korajžen lovec Steinbauer in takoj ustrelil na razdaljo 150 korakov, vendar pa tako spretno, da je zadel zver

naravnost v prsa. Zver je zbežala hudo krvaveča in natančna preiskava sledi je dosegla, da je zver smrtno ranjena. Kroglo so našli popolnoma potlačeno na kraju, kjer je bila zver obstreljena, v snegu. V prepričanju, da je zver hudo ranjena, so lov prekinili. V četrtek ob 7. uri zjutraj se je lov nadaljeval. Sled je zver izdala. Strelci so opoldne našli zver, ne daleč od kraja, kjer je Steinbauer streljal na njo, ležečo pod neko skalo. Strel je počil, ali zver je zopet zbežala in g. Diamand se je posrečilo, v razdalji 200 korakov z 2 streloma ubiti zver. Med lovci je zavladalo velikansko veselje. Zanimanje za nekdanj tako zagneten zver je splošno. Velik, precej star volk, ki je popolnoma divje živel od mladih nog. Visok je približno 70 cm in tehta 38 kg. Ustreljeno zver so prenesli v Wolfsberg. Srečnim strelcem hiti vse napravljat burne prizore, sprejela jih je velika množica z godbo. Lovec Steinbauer je v službi grofa Henckel-Donnersmarcka. — Ubitega volka so poslali v Gradec, kjer ga je nek profesor nagatil. 8. t. m. je bil „kmečki strah“ razstavljen. Na tisoče ljudi je proti vstopnini hodilo gledat ustreljenega volka. V torek se je lovec Steinbauer z volkom odpeljal nazaj v Wolfsberg. — Ustreljeni volk menda ni bil zadnji in edini strah štajerskih Nemcev, kajti te dni prihaja poročilo, da so pri Sv. Nikolaju na Srednjem Štajerskem videli zopet večjo divjo zver. Torej še lovec Steinbauer ne bo dobil onih 3000 K, ki so bile razpisane za usmrčenje „kmečkega strahu“.

Kmečki strah je povzročil veliko škodo, ki že znaša baje 16 goved in 80 ovac; če cenimo govedo povprečno po 480 K in ovco 30 K, znaša škoda skupno okrog 10.000 K, ki jo bo menda država poravnala. V Brücklu pa je preteklo leto napravil „kmečki strah“ škodo samo na polju okoli 10.000 K. V Gradcu so temu požrešnežu pregledali želodec in čreva. Mislilo so, da mu bodo v želodcu našli kaj strupa, ki mu je bil nastavljen, pa se ga je srečno izogibal. Dognali so, da je bila zadnja njegova pojedina srna, od katere mu je v želodcu obležala nekoliko kosti in kosmate kože. Nadalje so našli v njegovi drobovini 8 trakulj in ostanke od 4 trakulj; imel je torej gotovo kakšnih 12 trakulj. Najdaljša trakulja je bila 88 cm dolga, najkrajša pa 26 cm. Tako je torej ta požrešna mrcina morala rediti sebe in zajedno trakulje v sebi in te olajševalne okolščine se morajo vzeti v poštev, če se obsoja njegova velikanska volčja požrešnost.

* Grozen potres na Japonskem. — 435 hiš porušeni. — 100 mrtvih. Iz Tokija na Japonskem prihaja poročilo, da je v kraju Akita divjal 15. marca tako strašen potres, da se je zrušilo 435 hiš, do 100 ljudi pa je prišlo ob življenje.

* Viharji. V južni Rusiji so razsajali dne 11. in 12. marca veliki viharji. Ob Črnem morju je morsko obrežje mnogo kilometrov daleč preplavljeno. Na stotine hiš je porušeni. Koliko je človeških žrtev, se še ne ve. Pač pa znaša škoda na uničenih žitnih poljih in hišah več milijonov.

* Zvest do smrti. Ganljiv vzgled službam zvestobe poročajo s Francoskega, da so na malem parniku „Gem“ opazili ogenj, ki se je hitro razširil, dasi je 20 mož močna posadka na vso moč gasila. 65letni kapitan Brarry je sam krmaril proti obrežju in ni kljub dimu in ognju zapustil svojega mesta. Ko je zavozil parnik na obrežje, je bila posadka rešena, kapitan je pa umiral.

* Smrt konjskega tatu. Iz Kozjega se nam poroča: Kakor je že znano, prišel je vendar enkrat čas, da je dosegla glasovitega konjskega tatu roka pravice. Ze leto dni so kranjski, štajerski in hrvaški orožniki zasledovali uzmoviče. Večkrat so jih imeli že takorekoč v rokah; a vsakokrat so jim pravočasno odnesli pete, pustivši ukradeno živino ali konje. Tak nevarni živinski tat je gnal dne 24. svečana čez Kozje, ko je bil ravno isti dan živinski sejem, 1 par lepo lisastih volov s telegami, misleč, da ga tako ne bo nikdo spoznal, da je tat, in jih ponujal tukajšnjim sejarjem za slepo ceno 600 K; a vredni so bili čez tisoč kron in so tehtali 1200 kg. Čuteč, da ga roka pravice že zasleduje, je pustil vole in jo popihal po strani ski poti. Proti večeru je prišel na cesto pri Gluhi peči—Kozje—Podsreda; tam ga je srečal šentpeterski orožnik, zasledujoč ga; a tat je dal nato klobuk pod pazduho in jel teči, kar so ga mogle nesti noge. Orožnik je klical, da naj postoji, drugače bo streljal, a vse zastoj, tat je še bolj tekel. Orožnik je nato sprožil in ga dobro pogodil, kajti krogla mu ješla v prsa in na drugi strani ven. Od krogle zadet je tekel še nekaj korakov in nato se je zgrudil v krvi na tla. Potem so ga naložili na voz in peljali k sodniji. Med vožnjo je še govoril in tudi v sodnijski lop, akoravno mu je kri bruhal kar curkoma iz rane. Hitro so poslali po duhovnika, a bilo je že prepozno, nič več ni mogel govoriti, samo s sv. oljem so ga še mazili in potem je zatisnil za vedno svoje oči. Umrlega so dali takoj fotografirati. Tat se je pisal Vinko Figer, bil je okrog 29 let star, rojen in pristojen na Hrvaško. Na vesti ima še gotovo več drugih ulomov, sleparstev in enakihi lopovstev. — Bog se usmili njegove uboge duše!

* Obrtne olajšave. Predno stopijo obrtne olajšave, ki so bile sklenjene v deželnem zboru, v veljavo, mora biti tozadevna postava od cesarja potrjena. Pričakovati je, da vlada hitro preskrbi najvišje potrje-nje. Mi bomo pravočasno poročali, kako je treba občinam in obrtnikom postopati, da postanejo deležni obrtnih olajšav.

* Osebna dohodnina. Napovedi za osebno-dohodninski davek je treba vložiti letos najpozneje do

dne 15. aprila. Tako nam je te dni naznanilo c. kr. finančno ravateljstvo v Gradcu.

* **Seno in slama.** Na graškem tržišču je znašala dne 14. marca cena za seno: sladko 10—12 K, kislo 9'50—10'50 K; slama za krmo 8'— do 8'50 K; slama za steljo 5'50—5'80 K.

* **Sejmi prepovedani.** Radi kuge-slinovke, ki se je pojavila v nekaterih občinah v okrajih Maribor—Lipnica—Radgona, so živinski sejmi v teh okrajih prepovedani. — Da se slinovka ne razširi, naj se živinorejci strogo držijo navodil, ki jih izdajo živinozdravniki in oblasti.

P. n. gg. katehetom naznanjamo, da ima Tiskarna sv. Cirila v Mariboru velikansko zalogo obhajilnih podob najrazličnejših vrst popolnoma po tovarniških cenah. Čč. gg. naj takoj zahtevajo vzorce, ki se jim brezplačno dopošljejo.

* **Gradec.** Skupina J. S. Z. v Gradcu priredi del. shod, kateri se vrši v nedeljo, dne 29. marca, ob 4. uri popoldne, v prostorih slovenskega katoliškega izobraževalnega društva Kres, Prokopigasse 12. Na shodu bosta govorila okrožni predsednik P. Žebot in tajnik Vekoslav Zajc. Ob tej priliki vabimo vse naše graške Slovence in Slovenke, da se tega za nas graško delavstvo zelo važnega shoda gotovo udeležijo. Vabimo tudi vse slovenske delavce iz Gornjega in Srednjega Štajerja, da se v večjem številu odzovejo našemu povabilu.

* **Velikonočno streljanje.** Opozarjamo na današnji inserat „Papirnatih topiči.“ Streljanje s temi ni nevarno, pok pa je močnejši, kot oni iz železnih.

* **Pozor** — mladeniči in dekleta! Knjiga „Dragoceni biseri“, ki je prej stala s poštnino 60 vin., velja od sedaj naprej en komad samo 40 vin. brez poštnine. 10 komadov pa s poštnino vred samo 4 K. Knjiga se prodaja v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri pisateljici Pepici Senici v Smarju pri Sevnici.

* **Tasnik turške srečke,** ki je kakor splošno znano, prva tovrstna srečka, zamore postati vsakdo, kajti mesečni obrok za nakup iste znaša samo K 4.75, kateri znesek zmora pač vsakdo, kdor pomisli, da mu v srečnem slučaju prinese resnično bogastvo, v najneugodnejšem slučaju pa mora zadeti na vsak način vsaj najmanjši dobiček, s katerim dobi večji del kupnine zopet nazaj. Naj nikdo ne prezre današnjega zadevnega oglasa Slov. Straže, kajti s tem zgreši možnost, pri prihodnjem žrebanju dne 1. aprila t. l. zadeti 400.000 zlatih frankov!

25 mornarjev vrženih na samotni otok.

Francoska ladja „La Tour d'Anvergne“ je meseca oktobra l. 1913 plula proti Novi Kaledoniji; dne 16. oktobra pa jo je v Polineziji (Mnogo otočja) v Tihem morju zalotil silen vihar in jo vrgel ob zapuščen otok. Ladja se je takoj začela potapljati. Moštva je bilo 24 mož, ki mu je načeloval kapitan Ducos. V vsej sili so se rešili na otok in vzeli seboj živeža ter najpotrebnejših reči. Otok je bil popolnoma zapuščen in hraniti so se morali z živežem, ki so ga prinesli seboj z ladje. Čez kakih 14 dni se samotnemu otoku približa neka ladja, ki so jo Robinzoni opozorili na položaj. Ladja pa ni imela prostora več kot za 15 mož. Kapitan se ni hotel vkrcati na ladjo, dokler ni zadnji njegovih mornarjev rešen. Toda tudi nobeđen mornar ni hotel zapustiti kapitana.

Ladja je odplula dalje. V prvi luki, v katero je dospela, je naznanila nesrečo 25 pomorščakov. To seveda je trajalo dolgo. Med tem so na otoku pošla živila, prinešena z ladje. Čez 2 meseca se je na otoku začela lakota. Hraniti so se morali z ribami in vsem mogočim, dokler ni po 98 dnevih pregnanstva došla pomoč. — Dne 24. januarja je pripeljala vojna ladja „Zelee“, ki je mornarje vzela na krov. Te dni so pripeli francoski mornarji iz Novega Jorka domov na Francosko.

Mariborski okraj.

m Maribor. Mestni očetje delajo sedaj z vso naglico za preuredbo mestnega kopališča. Ta naprava bo stala svojih 100.000 do 200.000 K. Seveda bodo to svoto morali plačati davkoplačevalci. Čudno je vsekako, da so pri mestni občini in obenem pri okrajnem zastopu eni in isti „purgarji“ zraven. A še bolj čudno je, da se ti gospodje za mestno kopališče silno brigajo, za dobre ceste ali pa za napredek živinoreje, ali recimo za toli potrebni most pri Dupleku pa se ne zmenijo mnogo. Seveda: mariborsko kopališče bo za nemško gospodo, most pa bi rabili samo slovenski kmetje!

Sv. Ana na Krembergu. Že zopet prihajajo vesti, da želi nemški Sullerajn na Ščavnici kupiti hišo ter si tam ustanoviti mučilnico za ubogo slovensko deco. Žalibog, moram reči, da se za to posebno dva najbolj mučita, vriniti nam šidmarkovce. Njih imeni za zdaj zamočim, pa v prihodnje že preskrbim, da prideta v javnost. In vi občani, kaj pravite k temu? Kakšen odgovor bodete dali tem agentom? Ali se boste podpisali? Kakšne posledice ima to za vas? Če nečete verovati, vprašajte Sentlenartčane; oni vam bodo lepo razložili, kakšna so ta germanska nebesa. Prepričajte se!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. (Razno.) Bralno društvo je dne 8. svečana pripravilo pri Sv. Lenartu veselico s predstavo igre: „Krivoprisežnik“. Dobiček gre v prid našemu novemu Društvenemu Domu. — Na pustno nedeljo pa smo imeli doma veselico z dvema predstavamama. Tokrat je bil obisk klavir. Vzrok slabo vreme, posebno pa neznansko blato, ki ga najdeš le v Slovenskih goricah. Razun tega je strašila ljudi tudi povodenj, ki je nastala vsled naglo se tajačega snega. Nekateri naših igralcev radi povodnji, ki je pokrila na Drvanji vse mostove, zvečer skoro domov ne bi bili mogli. — Letošnji huđi mrz pri nas ni ostal brez posledic. Ljudje so zelo bolehalo in umirali, dvakrat smo celo po 4 mrliča naenkrat položili k počitku. Težko bolna še leži naša vrla sotrudnica pri Bralnem društvu, Lizika Kurbus. Revica se

je prehladila in je dobila silen revmatizem ter je veliko pretrpela. Sedaj se ji, četudi le počasi, obrača na bolje. — Novega krčmarja in obenem peka dobimo. Pride od Sv. Jurija ob Pesnici in se piše Kappel. Govori se, da je član Südmarke. — V soboto, dne 7. marca okoli 3. ure popoldne prišla je od severo-vzhoda silna nevihta z bliskom in gromom, kar je v tem času nekaj nenavadnega. V Benediškem vrhu je udarila strela v visoko hruško tik ob hiši Marije Zavernikove. Se lanskih 2 nesreč vsled strele nismo porabili, pa se nam letos že zopet ponujajo, in to tako zgodaj.

Sv. Barbara pri Vurbergu. V nedeljo, dne 8. marca, smo pokopali pridno 16letno deklico Juliko Slaček, posestniško hčerko v Veliki Zimici. N. v m. p.!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Naša mlada delavska organizacija, to je skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze, prav lepo napreduje. Je pa še mnogo zidarjev, delavcev, hilapcev, dekel, viničarjev, železničarjev, ki še niso pristopili. Kdor želi pristopiti, naj se oglasi pri predsedniku ali pa pri našem mladeniču Fr. Veru.

p Sv. Marko niže Ptuja. Kakor je bilo že v listih omenjeno, je bilo naznanjeno za nedeljo, 15. t. m., zborovanje „Svele vojske“. Gospod profesor Kovačič, ki je v treh izbornih govorih opisal škodljivost alkohola in nujno potrebo boja proti njemu, je bil res dobrodošel, ker so ga vsi z zanimanjem poslušali. Da uvidevajo tudi možje in mladeniči, da je boj proti pijančevanju zelo, posebno še pri nas, potreben, so pokazali s tem, da so primerno veliko dverano v posojilnici, kjer je g. profesor dr. Kovačič predaval po večernicah, napolnili popolnoma. Obnašali so se vsi dostojno. Seveda, začetek je težaven, a vendar se je oglasilo za prvo stopinjo treznosti 5, za drugo 15 mož oziroma mladeničev. Nadaljujmo to delo z veseljem in vstrajnostjo, polagoma se bodo pokazali tudi sadovi tega dela, katerih bomo vsi veseli.

p Sv. Urban pri Ptuju. Slučajno dobim v roke „Narodni List“. Vsled radovednosti si ga natančno ogledam. Kar v začetku stoji: „Današnja številka pošlje mnogo zavednim Slovincem v ptujskem okraju na ogled. Naj jo prečitajo in potem ta list takoj naročijo“. — Presneto malo boš skupil pri Sv. Urbanu. Kajti mi smo bili in ostanemo zavedni Slovinci, ne da bi to vsiljivo liberalno čtivo nas k temu spodbujalo. Liberalnega časopisja mi ne prebiramo; imamo dosti lepega in poučljivega berila v našem priljubljenem „Slovenskem Gospodarju“, katerega prebirajo že skoro v vsaki hiši. — Nadalje tudi najdem dopis s Polenšaka. Tam se vedno liberalno dopisunče zaganja v č. g. župnika in mu predbaciva novi farovž ter jadikuje, da Polenščane to veliko stane. Vprašam Vas, ali mislite, da bodo gospod župnik v slučaju smrti ali če se kam peljejo, farovž s seboj nesli? Ali ni vaša lastna in tudi čast za celo faro, da imate boljše stanovanje za svojega dušnega pastirja kot ste ga imeli dosedaj? Pridite enkrat k Sv. Urbanu in si ogledajte našo bodočo novo šolo, ki bo tudi precej stala posameznega davkoplačevalca, ker znaša cela vsota okroglih 75.000 K! In ne bo stavba samo za šolsko mladino, temveč gospodje učitelji potrebujejo tudi zase prostorna stanovanja. Seveda, kar je liberalne inteligence, tam je treba krasnih sob, za duhovnika pa bi bilo vse dobro.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 16. svečana se je poročil v Cirkovech Jernej Peršuh iz znane Zimetove hiše v Zg. Pleterjah s pridno mladenko Lizo Napast iz Štrasgonjce pri Pragerskem. Poročal je ženinov brat č. g. Anton Peršuh, kaplan v Dolu pri Hrastniku. Veseli svatje so ob tej priliki darovali za Slovensko Stražo 17 K. Obilo sreče!

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Orel postaja vedno močnejši. Naše število raste od dne do dne. Liberalci nas seveda škodoželjno od strani opazujejo, a mi se jih kar nič ne bojimo. Upamo, da bomo v poletju napravili večjo orlovsko prireditev. — To bi bilo pa res dobro, če bi poslanci Kmečke Zveze napravili pri nas shod in bi nam poročali o svojem delovanju.

I Iz ljutomerske okolice. Pred kratkim je otvoril gospod Lentz svojo trgovino za steklenino in porcelanino. Trgovina je moderno opremljena, da bi delala čast vsakemu mestu. Blago najboljšje kakovosti in po zmerni ceni. Ljutomerski in okoliški Slovenci: Držimo se gesla: Dobro blago pri dobrem trgovcu!

Slovenjgraški okraj.

s Saleška dolina. V naši dolini je veliko razburjenje radi šoštanjske posojilnice. Naš poslanec dr. Verstovšek je res pridobil podporo 200.000 K; upali smo vsi, da smo rešeni skrbi in hvaležni smo poslancu. Toda kakih 50 kmetov je svoj čas podpisalo obveznice za velike svote, katere sedaj tirjajo liberalci od nas. Reklo se nam je, da ne bode treba nikdar plačevati. Zato smo šli na lim in nismo ubogali poslanca dr. Verstovška in „Slovenskega Gospodarja“, ki je tedaj pisal in nas rotil, naj ničesar ne podpisujemo.

s Razbor pri Slovenjem Gradcu. Že več let sta se pripravili občini Razbor in Podgorje radi občinske ceste, katera vodi iz Podgorja na Suhu dol, čegava da je in kedo naj jo popravlja. Bila je že tako slaba,

da človek skoro peš ne bi prišel v Slovenji Gradec. Kmetje so se upirali na vso moč in je niso hoteli popravljati, češ, mi je ne potrebujemo, čeravno je ves promet teh občin na tej cesti. V tem žalostnem položaju je posegel vmes okrajni načelnik g. A. Günter in si je prizadeval tako dolgo, da sta se občini Podgorje in Razbor mirnim putem sporazumeli, začeli cesto popravljati in sta jo do meseca junija 1913. za silo posuli in popravili. Čeravno je bila še bolj slaba, se je na prizadevanje g. Günterja sprejela za okrajno cesto.

Celjski okraj.

c Celje. Pri zadnjih volitvah v okrajno bolniško blagajno je tašča liberalnega voditelja dr. Kukovca volila z nemškutarji. To se govori po celem mestu in celem okraju. — Videti je, da „Slovenski Narod“ od pretekle sobote odgovarja na napade, ki vsled tega prihajajo opravičeno od vseh strani proti dr. Kukovcu, na ta-le čuden način: „Grajate nas prav ostro, zakaj nismo odločnejše proti nemškutarjem nastopili? Nočemo se zagovarjati...“ Jasno je, da liberalcem ugašajo vse moči, da se voljno udajajo žalostni usodi. Ljudstvo jih je zapustilo, sedaj razpadajo zadnje liberalne vrste.

c Zalec. Pri nas so se nedavno vršile občinske volitve, po katerih bodo liberalci tudi zanaprej gospodarji občine. Naša stranka se je volitve udeležila v II. in III. razredu. Vsak pameten človek ve in uvidi, da ima sleherni volilec pravico, svojo volilno pravico tudi izvrševati. Do tega spoznanja se seveda liberalni kričarji v Zalcu še niso povzpeli in je tudi zastoj vsako upanje, da bi se kedaj. Zmerjali so naše pristaše pred volitvijo, na dan volitve in zmerjajo jih tudi po voltvi. Liberalna omika je enkrat takšna in ne more biti drugačna. Pravijo in pišejo, da je naša stranka propadla sramotno. Če se govori in piše o sramoti, iskati jo moramo pri liberalcih in našli jo bomo v toliki meri, da pride na vsakega liberalca nekaj. Sramota je bila liberalna agitacija, sramoten je pa tudi izid sam za liberalce. Vsled tega je sramotna tudi liberalna „zmaga“, ni pa sramoten naš poraz.

c Hmelj. Promet s hmeljem v naši državi. Meseca septembra, oktobra, novembra, decembra 1913 in januarja 1914 se ga je izvozilo 92.402 stota več kakor uvozilo, čeravno je bila lanska letina v Avstro-Ogrski bolj slaba kot dobra. Tudi piva se je izvarilo v Avstriji l. 1913 od 1. septembra do 30. novembra 4.488.206 hektol trov (hl = 100 l) in v tem času l. 1912 4.052.567, torej je v letu 1913 napredovalo varenje piva v Avstriji za 435.639 hl. V Savinjski dolini se bo letos tudi dokaj hmelja na novo sadilo in k temu bi se pripomnili, da imajo že nekateri hmeljarji nekaj hmelja iz Alosti. Ker je pa ta hmelj na kakovostni eden najslabših hmeljev kar ga je na svetu, čeravno obrodi bogato, ga vendar ni priporočati, da bi ga sadili v Savinjski dolini. S slabim blagom ne bomo mogli tekmovali z drugimi deželami. Pač pa je priporočati naš „Golding“, ki je že zelo priljubljen, in tudi naš pozni hmelj, ki tudi dobro obrodi in ima tudi svoje prijatelje. Da je ta trditve o hmelju iz Alosti resnične, dokaže poročilo iz Norinberka ob koncu februarja, ki je sledeče: Hmelj iz Spalte stane do 215 mark, iz Holedana do 240, iz Virtsenberga do 230, iz Alzacija do 230, poljski do 220, avstrijski različni do 200 in Alosti do 175 mark. Tedaj že v letih, ko ni hmelja v izobilju, ima ta hmelj veliko nižjo ceno, kaj bi bilo šele v letih, kadar ga je obilo, najbrž bi se dobil težko kupec za to blago. Poročilo od 26. februarja iz Belgije pravi, da stane tam hmelj iz Alosti 142—150 frankov 50 kg (1 frank je 80 vin. naše veljave) in ga za prihodnjo berajo ponujajo tam po 95 frankov za 50 kg. In še za te cene ni kupeca, ker ta hmelj ni dobre kakovosti. Torej previdnost, kakšne vrste hmelj se naj saditi. — Cene hmelju v Zalcu na Češkem so sedaj sledeče: žateški do 305 K, iz Auše do 265 K, štajerski do 235 K, iz Ogrske in Galicije do 230 K stot po 50 kg.

c Braslovče. Dne 14. t. m. smo spremili k večnemu počitku deklico Tončko Ortl iz Malih Braslovč. Rajna je bila zares pravi vzor pobožnega, poštenega in nedolžnega življenja, Bogu je bila ljuba in zato jo je poklical k sebi. Kako je bila zavedna, lahko pričra marsikateri dopis v „Našem Domu“ in „Domoljubu“. Pogreb rajne je bil izredno lep. Sestrica počivaj sladko!

c Sv. Jurij ob Taboru. Neizprosna smrt nam je vzela dne 27. februarja preljubo mamo Antonijo Verzel, posestnico v Lokah, mater šolske sestre Eveline. N. v m. p.!

c Vrnsko. Obešenega so našli na kozoleu mladega posestnika Franca Paul iz Merince. Bil je komaj 10 mesecev poročen. Sodnijska preiskava je dognala, da se mu je omračil um.

c Vrnsko. Pri nas je boj naših poslancev zaradi olajšav pri snazenju dimnikov našel hvaležno odobravanje po celem okraju. Storili so res vse, kar so mogli. Malo jih je, a postavijo se možato in krepko. Veliko glasov so dobili za predlog, kar kaže, da njihov upliv raste. Tem bolj odločno pa moramo obsojiti proti kmečkim zahtevam naperjeni nastop dr. Kukovca. Voditelj liberalne stranke je, med kmeti išče pristašev, govori in glasuje pa proti kmetom. Izkazal se je v deželnem zboru kot najbolj zagrizen nasprotnik vseh, za kmete namenjenih olajšav. Noben drug poslanec, tudi nemški meščanski ne, se ni toliko pehal proti kmečkim težnjam. Naj vendar sedaj dr. Kukovec naredi eno kmečko zborovanje, da mu kmet-

